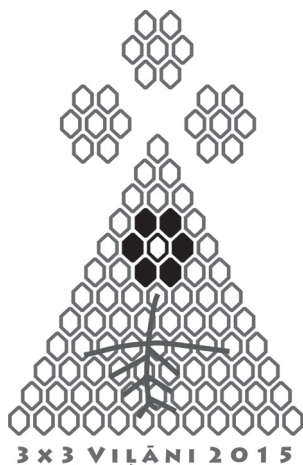

3x3 VIĻĀNI 2015

Vilānu 'spriets

Viļānu 3x3 saietā avīze 2015. gads **Ceturtdiena** 2. jūlijs **Piektā bite**

Žinās

Dabas vielu krēmi

Viļānu 3x3 saietā zīmē un laikā gatavotus krēmus, skrubjus un citus kosmētikas līdzekļus no 100% dabīgām izejvielām var iegādāties Lilijas Bērziņas ievirzes Organisma attīrīšana ar dabas līdzekļiem laikā no pulksten 14 līdz 16 vai zvanot Lilijai Bērziņai pa tālruni 26767801.

Pieskata aizmigušos

Piedāvā danču un nikšanas laikā pieskatīt aizmigušos bērnus. Interesēties infocentrā. Par maksu vienosieties.

Zolīte būs

Piektdien pēc Nakts basketbola notiks tradicionālais Zolītes turnīrs. Pietiekšanās lapas atrodas skolas gaitenā pirmajā stāvā blakus Nakts basketbola pieteikšanās lapām. Zolītes noteikumi atrodami nikšanas telpā.

Vilciens uz Rīgu

Tiem, kas svētdien uz Rīgu dosies ar vilcienu, jāpiesakās infocentrā līdz sestdienas pulksten 16. Vilciens no Viļāniem atiet 15:19 un Rīgā pienāk 17:55. Biļete maksā 7,15 eiro + bagāžas biļete, bērniem līdz 7 gadiem par braucienu nav jāmaksā. Uz staciju gan braucējus, gan viņu bagāžu aizvedīs.

Skan Lakstīgalu salā

Trešdienas vakara Viļānu pašdarbnieku koncerts 3x3 saietā daļbniekus sauca uz Lakstīgalu salu.

Estrāde – krāsaina, bet skatītāju solu rindas tik plašas, ka pietiktu vietas vai Dziesmu svētku noslēguma koncertam. Pašdarbnieku koncerts sākās ar Viļānu pilsētas himnu – par pilsētu Maltas kras-tā, kas balta kā ieva plaukumā un čakla kā bite skreļā. Skatītāji bija tikpat centīgi kā mākslinieki: pēc priekšnesumiem ar aplausiem neskopojās un pat piedziedāja dejotājiem, kad viņiem pēkšņi nācās dejojot klusumā, jo pazuda mūzika.

Uzstājās Viļānu kultūras nama lauku kapela „Buburneicys”, kas tulkojumā no latgaliešu valodas nozīmē tādu ašu sievieti – viņa nav no tām, kas tikai kopj māju un rāmi sēž, bet arī šīverējas apkārt, dzied un lustējas. Kapelu vada viļāniete, 3x3 kustībai labi zināmā Vivita Skurule. Dziedāja bērnu folkloras kopa „Biteitis”, tāpat – bitītes, kas Viļāniem ir īpaši mīļš kukainis, jo redzams arī pilsētas ģerbonī.

Ar brašām, lustīgām dziesmām priecēja Dekšāru viru kopa „Kūzuls” (tā kādreiz sauca seno stropu kokā), dejoja jauniešu deju kolektīvs „Austra”, dziedāja sievietes koris „Alta”, savukārt linijdeju grupa „Cherry Lady” Latgalei tik raksturīgo tautasdziesmu „Auga, auga rūzeņa” piedāvāja pavisam neparastā izpildījumā – izdejojot kā linijdeju. Un tie vēl nav visi Viļānu novada pašdarbības kolektīvi.

Koncerta laikā par mums īpaši rūpējās arī Viļānu pašvaldības policija. Koncerta sākumā gar estrādi gāja puisis aizdomīgi lustīgā prātā un izmēdīja dziedājumu. Pašvaldības policisti viņu aicināja doties prom, bet puisis sāka pretoties, kamēr policisti divatā viņu noguldīja plavā, sa-slēdza rokudzelžos, iedabūja mašīna un steigšus aizveda, lai skatītājiem netraucē baudīt koncertu. Tāpat saietā jaunietes sūta paldies policistiem, kas viņas nakti pavadīja līdz pat skolai, ik pa laikam pa-braucot ar mašīnu uz priekšu un pieska-tot, lai droši. Paldies!

Lolita

Redakcija atrodas trešajā stāvā, 326.kabinetā. Te strādā Lolita, Iveta, Amanda, Tina, Eva, Uldis un Madara. Fotografē Baiba. Tālrunis 20245436

Programma

Piektdiena, 3.jūlijs

07.00 – 09.00 Rīta izkustēšanās, vingrojot, pastaigājoties dabā, meditējot

09.00 – 09.30 Brokastis

09.40 – 10.00 3x3 TV ziņas. Dienas tēma, uzrunā Līga Reitere.

Ai, dzīvīte, ai dzīvīte,

Pie dzīvītes daudz vajag

Vieglu roku, vieglu kāju,

Laba, gudra padomiņa.

10.10 – 12.50 Rīta ievirzes

13.00 – 13.45 Pusdienas

14.00 – 16.20 Pēcpusdienas ievirzes

17.00 – 18.45 Pievakares ievirzes

Apvārsnis.

19.00 – 19.45 Vakariņas

20.00 – 21.30 Svētbrīdis. Viļānu baznīcā koncertēs novadnieki Adele Stafecka, Toms Tabaks, Aurēlija Šimkus un Biruta Mežatūča.

21.30 – 22.00 Vakara dziesma, vakara pasaciņa un mazo bērnu guldināšana

22.00... Nīkšana, danči. Nakts viesis. Botāniskā dārza direktors Andrejs Svilāns par Latvijas dižkokiem.

1.kdiēna

Lieli putras ēdāji

3x3 saietā dalībniekus trīsreiz dienā ēdina astoņi virtuves darbinieki.

Ēst gatavo divas pavāres. Par to, vai visi gana labi apkalpoti, rūpējas zaļes pārziņe Linda, visus produktus sapircis un dokumentus sakārtojis priekšnieks Dmitrijs. Pārējie atbild par gaļas ēdieniem, piedevām, dzērieniem.

Lielākais izaicinājums Viļānu skolas virtuvei ir ēdināt mūs trīsreiz dienā. «Mūs patikami iepriecina, cik labi saietā dalībnieki ēd – daudz vairāk nekā, kad gatavojam skolēniem!» priecājas zaļes pārziņe Linda. Savukārt pārsteigums ir saietā četri svaigēdāji, kuri gatavo paši, bet pavārītes no viņiem mācās. «Zinājām un gatavojāmies tam, ka būs veģetārieši (ir 35!), bet svaigēdāji ir mūsu lielais pārsteigums,» atzīst Linda. Virtuve saņēmusi labas atsauksmes no veģetāriešiem. Priekšnieks Dmitrijs atzīst, ka esam klusi un kārtīgi, un tā ir patīkama sadarbība. Linda vēl piebilst, ka ir ļoti priecīga par floristikas ievirzes dalībnieku ziedu kompozīcijām, kas uzliktas uz galdiem.

Tina

Apvārsnis

Vārdam ir spēks

Trešdienas vakarpusē varēja tikties ar zāļu sievu Līgu Reiteri, lai uzklausi viņas viedokli par vārda spēku.

Līgas pamatdarbs saistīts ar darbu muzejā, ar nemateriālajām vērtībām, pie kā pieder valoda, tradīcijas un amatu prasmes. Pat ja mēs visi runājam latviski, mēs nerunājam vienā valodā, jo katrs uztveram teikto atšķirīgi. Liels vai mazs – katram ir sava valoda. Vārdam ir spēks, jo, no domas ņemts, pa muti izrunāts, ausī sadzirdēts, tas atgriežas domā. Ar vārdu var celt un gāzt, ja vārds ar domu sakrīt – ja vārda teikšanas brīdī domājam tieši to pašu. Fanātiskas domas pārņemts cilvēks (piemēram, māte pie slima bērna) var skaitīt rožukroni, mantru vai tautasdziesmu, rezultāts ir tas pats. Saziņā mums vienmēr kaut kas nāk atpakaļ: ir bilde un atbilde, ir skaņa un atskaņa, varam dziedāt un atdziedāt, mēs dodam un atdodam atpakaļ. Mūsdienās valodu piesārņo ar parazitvārdiem, citu valodu vārdiem, valodas sajaukas. Dažreiz tikai vienā atvadišanās

frāzē cilvēks izmanto pat četras valodas. Bieži vien pat nezinām, cik daudz stipru un informācijas bagātu vārdu ir mums apkārt. Kāpēc dziedot jūtamies tik labi? Jo vārds «dziedāt» ir radies no vārda «dzieds» – asns, tātd dziedot mēs dzenam asnus. Dziedāt un dziedināt – savā starpā cieši saistīti vārdi. Dziedāšana ievibrē gaisu, mēs to uztveram, tai ir augstums, ritms, kas pastiprina domu. Tieši tāpēc tautasdziesmā ietvertā viedā ziņa ir visspēcīgākā. Tautasdziesmās latvietis nevēlas, lai ar ļauno cilvēku notiek kas ļauns – tiek izmantota frāze «lai paliek». Tas nozīmē, ka sliktajam nav jāiet līdzī, tas apstājas, bet es eju tālāk. Es nenesu slikto līdzī, nedomāju nemītīgi par to, nenolādu, es necenšos arī pārmācīt vai pārveidot to. Līga neiesaka, par sevi runājot, lietot vietniekvārdu «tu». Tā ir veselības dalīšana. Tā ir sava veseluma dalīšana. Otru cilvēku gan vēlams uzrunāt ar «tu», jo tā abi runātāji kļūst līdzvērtīgi. «Kur tu domā, kur tu gādā, lai tev visi ceļi vaļā!» novēl Līga katram mums.

Iveta

Vakara viesis

Šītais brikšņu pitons!

Šarmantais Uldis Siliņš Lakstīgalu salā bija nodomājis tuvākus un tālākus tautiešus aplaimot ar stāstiem iz Austrālijas vēstures, dot ieskatu ķenguru zemes faunas simpātiskāko pārstāvju klāstā un austrāļu sarunvalodas lietojumā.

Estrādes palīgtempa bija pārpilna interesentu, un nīkšanas pamatvajadzības – alus, pīrāgi un citi našķi – papildināja klausītāju labo omu. Siliņš iesāka stāstījumu, īsi pārscrienot Austrālijas vēstures lappusēm, pieminēja, ka arī Kurzemes hercogam bija nodoms kolonizēt Austrāliju, tomēr angļi bija ātrāki, un tā izrādījās lieliska vieta, kur izsūtīt noziedzniekus. Izrādās, ka Austrālijas nacionālais varonis ir zaglis un slepkava Neds Kellijs (Ned Kelly), tāpēc tikai loģiski, ka leksikas trīs pamatvārdi ir:

1) bloody (sasodītais, asiņainais), bez šī vārda nevar neko pateikt, tas ir austrāļu īpašības vārds;

2) f... (Uldis to tulko kā sajātais vai nodrāztais), kas kalpo gan kā darbības vārds, gan apzīmētājs;

3) bastards, kas kalpo gan kā lamu vārds, gan kompliments.

Austrālijas slenga pamatvienības papildina arī vēl lērums lamuvārdu, kuri, kas zina, varbūt ieviesīsies arī nīkšanu repertuārā (vēl pajautājiēt Siliņam, kā viņam Austrālijā iet ar tādiem vārdiem kā «šītais, šīto, Māra», būs jautri). Savukārt ar tiem zvēriem ir tā, ka Siliņš zina kādas pārsimts čūskas un vēl vairāk zirnekļus un citus mošķus, redakcijas favorīti bija brikšņu pitons un cukurniedru krupis, bet sargieties no King brown čūskas!

Eva

Rožu ģimene no Cēsīm.

Viļānos viņi vada pat divas ievirzes – tētis Andris darina kokles, bet mamma Inese kopā ar meitu Baibu piedāvā savas dzimtas virtuves gudribas. Līdzī atbraukusi arī Baibas meita Undīne. Rožu ģimene pazīstama ar to, ka savā pusē ir galvenie tradicionālās kultūras kopēji – rīkojuši gan Čikšu danču nakti, Drabešos Amatu mājā ikdienā gan darina kokles, gan muzicē. Inesei ir arī sava folkloras grupa "Ore" (jeb labības rati). Gan Andris, gan Inese ir brīvmākslinieki, bet Baiba strādā par muzejpedagoģi Āraišos un jaunatnes lietu speciālisti Liepā. Baibas māsa Rasa nav atbraukusi uz nometni, bet ikdienā strādā Ikšķiles Brīvajā skolā par folkloras skolotāju. Andra saknes nāk no leišmales Ukriem, kas ir Zemgalē, bet Inese ir caurcaurēm latgaliene – mamma ir no Kārsavas, bet tēta radi tepat vietējie varakļānieši un viļānieši. Pirmo reizi Rožu sievas 3x3 piedāvāja roku darbus ar Rožu sievām, bet šoreiz izlēmušas par labu abu vecmammu (kas tagad pārcēlušās uz Cēsīm) receptēm.

Rožu mamma ir ne tikai laba saimniece, bet arī diktī lustīga sieva. Vakar pēc pašdarbnieku koncerta viņa lūdzu „Viļānu Spieta” redaktorei pasargāt savu drēbju vistoklīti, kas patiesībā esot visas ģimenes dārglietas. Tik dārgas, ka vienmēr tiekot nēsātas līdzī, lai būtu pilnīgā drošībā.

Cekulu ģimene no Ikšķiles.

Tētis Jānis, mamma Evija Bērziņa ar meitām Rūtu un Kristiānu Viļānos piedzīvo savu pirmo 3x3 saietu. Tētis Jānis ir aizrāvis ar tautas tradīcijām un folkloru diezgan nopietni. Savulaik viņš beidzis pirts skolu un mācījies baltu zīmes pie Ziedoņa Kārklīņa, bet tagad dzied Limbažu novada Vidrižu folkloras kopā "Delve", kas rīko arī dažādus tradicionālos godus Vidzemes pusē. «Laikam esam nonākuši 3x3 tādēļ, ka, kopš sevi atceros, manā ģimenē vienmēr svarīgas bijušas tautas tradīcijas, piemēram, dziedāšana – visos svētkos mēs dziedājām,» stāsta Jānis. «Mani tēva senči nākuši no Seces Aizkraukles rajonā, bet mamma ir Sibīrijas latviete, kuras ģimene turp aizbrauca jau pirms simt gadiem.» Interesanti, ka arī mammai Evijai tēvs ir no tās pašas Seces puses, bet mamma – no Madonas. Evija gan atzīst, ka ne visu no iecerētā izdodas apmeklēt. Viņa bija ieplānojusi klausīties Zāļu sievas gudribas un mācīties gleznošanu, bet meitas vēl ne vienmēr gatavas palikt bez mammas.

Šteinbergu ģimene no Ādažiem.

3x3 saietus viņi apmeklē jau teju desmit gadus, bet mamma Gunta pirmo reizi te bija kopā ar mammu jau pirms 11 gadiem. Šteinbergu jaunākā meitiņa Nora ir Viļānu saietā jaunākais dalībnieks – viņai tagad tikai 3 mēneši. Vecākās māsas Dārta un Rasa jau apguvušas nometnes ierāžas, un vecāki priecājas, ka Dārtai iepatikusies Sprīdīšu skola. Tētim Kārlim saknes ir Aizputes pusē, bet Guntai Cēsis, tur arī ģimene aizvada vasaras. 3x3 saietos viņi bauda kopā būšanu, ko iespējams kvalitatīvi veikt pat ar mazu zīdaiņi.

Jautājums

Kādu ievirzi tu varētu vadīt?

Rafels Apelis: „Man ļoti patīk suņi, varētu vadīt suņu dresēšanas ievirzi. Tas būtu iespējams, ja tuvumā būtu kāda dzīvnieku patversme, kur katram iedotu sunīti un nedēļas gaitā tos apmācītu. Treniņu grafiks būtu intensīvs: astoņas stundas dienā, kā arī danču laikā. Suņi atpūstos divas stundas pa dienu, gan jau varētu izgulēties. Vēl varētu katram sunim pielikt rāciju. Un nometnes beigās katram ievirzes dalībniekam pa sunim, lai ir suņiem mājās un 3x3niekiem, ko aizvest mājās. Bet, ja nopietni – es nezinu, ko varētu vadīt 3x3 saietā, jo viss, kas man interesē, te jau ir: gan teātris, gan sports.”

Jēkabs Staris: „Es varētu vadīt politikas ievirzi, bet vēlāk, kad man būs vairāk pieredzes. Tā kā nometnē bieži redzu, ka dančos ir tādi, kas neprot tos dejot, es varētu mācīt dančus. Ko esmu novērojis – pēdējās reizēs tas esmu es, kas aiziet pirmais un parāda, kā jādejo konkrētais dančis. Man, protams, ir vēl jāpilnveido savas zināšanas, lai būtu pārliecināts un varētu dančus mācīt citiem. Gribētu uztaisīt „Pērkonīša” maratonu. Rēzeknē, kur es dzīvoju, mēģinājām arī izveidot tādu kā danču klubu, jo tas ir tikai Rīgā, bet šī ideja kaut kā izgaisa.”

Katrīna Plūge: „Kaut ko saistībā ar mūziku. Noteikti ar mūziku, bet nevaru tā konkrēti izdomāt, kas tas varētu būt, kas ir tāds nebijis. Iespējams – paši to sacerētu, katrs liktu savas idejas, bet mēģinātu beigās tās visas salikt kopā vienā dziesmā. Tā būtu veidota gan no balsīm, gan ar instrumentu palīdzību. Protams, mācītu arī pareizi elpot un dziedāt.”

Dancojam!

Lai gan otrajā „Bitē” rakstīju, ka obligāti jāiet uz dančiem, atzišos, ka pati tajos pirmoreiz biju tikai vakar.

Danči notika ārā, Lakstīgalu salā, un beidzot tajos jaunieši bija redzami diezgan kuplā skaitā. Ļoti ceru, ka arī šovakar

Bērni kaļ rotas

Dārta Drava ir viena no ievirzes „Rotkalšana bērniem” vadītāja.

Ikdienā Dārta mācās Jāzepa Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskolā. Rotkalšanu kopā ar tēti Uģi viņa vada jau kopš 2008. gada Mazsalacas 3x3 saieta, kad bija tikai 13 gadus veca.

Dārta pati saka, ka labprāt skrūvētu mašīnas un mācētu darīt citas tamlidzīgas lietas, un neuzskata, ka tas ir ļoti vīrišķīgi. Rotkalšana un mūzika, viņasprāt, saistās ar ģimeni un folkloru.

Rotkalšanas ievirzē ir bērni, tāpēc rotas taisa pēc viena parauga: lej alvas kuloniņus, bet šodien sāka gatavot bronzas gredzenus. „Vispirms mums Uģis iedeva šitādu ten, bet tikai taisnu, tad novilējām šitādu ten un tad devām Dārtai uz karsēšanu. Un tad mēs

skolā būs tikpat un vēl vairāk dancotāju. Zaglī mani kā otro izņēma Jānis Liepiņš no Amerikas. Kad viņš saprata, kā Zaglī spēlē, gribēja mani likt atpakaļ. Teicu, ka tā nevar, un viņš kompensācijai man nedaudz pastāstīja par sevi un saviem piedzīvojumiem. Pēc tam, sēžot malā un skatoties Zaglī, noklausījies, ka pāris puīšiem, šķiet, nedaudz kremt, ka Juris Miežītis šajā spēlē vienmēr tiek tik tālu. Protams, viņš vakar atkal uzvarēja!

pagaidījām, lai atdziest, un tālāk neatceros. Ā! Un vēl bija ar smilšpapīru. Beigās sanāca gredzens,” stāsta ievirzes dalībnieks Ernests. Dārta saka, ka rotās katrs var iekalt kādu rakstu vien grib, un parasti tie ir latviskie raksti vai iniciāļi. Ievirzē redzamas dažas meitenes, bet puīši parasti esot perfekcionisti. Un ir pat tādi, kas paliek pēc ievirzes un noslīpē visu perfekti. Kad Dārtu kāds neklausā, viņa vienkārši nobļaujās: „Puīši, ja jūs daudzāties, tad ejiet ārā!”

Amanda

Zeburu ziņas

Šajā saietā vīriešiem ir neparasti daudz problēmu. Piemēram, kādā tualetē esot divains, ar kustības sensoriem aprīkots apgaismojums: gaisma deg tikai tad, ja tas, kas ienācis tualetē, sparīgi kustas.

Tikai mieru! Problēma ir atrisināta! Lūk, Zebro pado-mi, kādas ir efektīgākās kustības apgaismojuma nodrošināšanai. Tikai atceries: zebra nav zirgs!

Ģimeņu seminārs ar dziedošajiem Vītoliem

Nē, šajā seminārā dziedāt visu laiku nevajag, bet šad tad vajag gan.

Jānis Vītols galvenokārt stāsta, kamēr viņa sieva Dace starplaikos uzdod toni dziedāšanai. Lai neatkārtotu to, ko par ievirzi varējām lasīt ieviržu aprakstos, nenosaukšu visus tos smalkos vārdus par individualitāti, personību, garīgumu, kas var samulsināt. Toties tiem, kuri kaut reizi un pat vairākas bijuši tāda paša nosaukuma ievirzē pie Līgas Rupertes un Māras Tupeses, varu droši teikt, ka te ir kaut kas gluži cits, bet arī ļoti, ļoti labs.

Jānis stāsta par to, kā līdzsvarot mūsu dzīvi un atrast laiku, vietu, telpu ikvienai no mūsu dzīves ziedlapiņām, kas katra simboliski par kaut ko atbild

– cilvēka augumu (fizisko ķermeni), ego, partnerattiecībām, attiecībām sabiedrībā, vērtībām, ideāliem. Tā kā šoreiz tēma ir ego, vienojamies, ka jāmacās teikt „nē”, jo katram svarīgi būtu tikt līdz savām patiesajām vēlmēm – ko es savā dzīvē patiešām gribu? Bet pārejas laikā drošības labad var atteikties visiem, kas mūs līdz šim izmantojuši, izkalpinājuši un dancinājuši pēc savas stabules. Ne mazāk nopietnā un arī dziedošā un praktiskā daļa jau norisinās skolas pagalmā, kur mācāmies sajūst katra cilvēka ego dažādos vingrinājumos ar enerģijām. Neparasti, bet dažam tā no-teikti būs ļoti vērtīga pieredze, ko aizvest mājās no Viļāniem un ieviest savā ģimenes ikdienā. Kā saka Jānis – nevajag cīnīties PRET kaut ko, bet būt PAR (jo cīnīties vispār arī nevajag), bet, lai zinātu, ko un kā, ir vajadzīgs laiks un prakse. Kā zināms, nekad nav par vēlu sākt!

Tina

Viktors būs Ontons

Uz jautājumu «Kā jūms iet?» izskan munda atbilde: «Šmuki!»

Top izrāde par Ontonu un Anni. Nevar teikt, ka visiem tas ir viegli, jo, piemēram, Annei ir jāmacās arī latgaliešu valoda, ne tikai teksts un skatuves darbība. Arī teātra ievirzes vadītājam Dacei Priedei tas ir izaicinājums. Priecīgi, ka pašu vidū valodas jautājumos labs palīgs ir Vivita Skurule. Viņa gan saka, ka esot tikai aktrise.

Pītera lomas izpildītājs Aivars Tauriņš jūtas kā zivs ūdenī, jo Viļānu amatierteātrī viņš spēlē šo pašu lomu. Var teikt, ka viņš ir viesmākslinieks.

varbūt ne visos teikumos dzirdēsiet pareizu valodu, bet aktieri runās no sirds un skaidri, jo, kā māca blakusesošās Runas mākslas ievirzes vadītāja Ārija, elpos līdz pat plaušu apakšām.

Iveta

Šuj lina kreklus

Arheoloģisko kreklu darināšanas ievirzē pie Viņas Liepas ir gan puīši, gan meitas, jaunākas un vēl jaunākas.

Te iecerēts šūt kreklus sev nodancoto vietā, glīšus kreklus vīriem, bērniem. Katrs kreklis būs autordarbs. Viss sākas ar mērīšanu, meklējot septīto skriemeli un plaukstas locītavu. Ievirzes dalībnieki stiepj drēbniekmērus sev apkārt vai palīdz cits citam, līdz tikuši pie maģiskajiem cipariem. Tālāk seko vēl augstāka matemātika, kur jāizmanto plusošana, dalīšana, atņemšana, viļņu tiesas rēķināšana, un tad var sākt griezt. Pelēks, balts, biezāks un plānāks lins nokļāj darbāgdus, un izrādās, ka pirms griešanas pacietība jāpārbauda, izvelkot ar taisno diegu līnija audumā. Kad izgriezts stāvs, jāapdarina kakla izgriezums, jāizgriež piedurknes un tad tik jāšuj, jāšuj! Jau otrajā dienā ievirzes dalībnieki savu darbu papildināja ar dziesmām, īpašu atsaucību ieguva „Āvu, āvu baltas kājas” nedzirdēta versija, kas ar savu slēpto nerātību tika atkārtota un, iespējams, taps par šuvēju hītu.

Eva

Zvaigžņu tulki

Astroloģijas ievirzē gan klausās, gan diskutē.

Jau pēc pirmās astroloģijas ievirzes pie Edgara Jansona varēju dot pado-mus Rožu sievai – būs tev nauda vai nebūs, atkarīgs no tā, kāds – Balts vai Melns – mēness bija tavā naudas mājā dzimšanas brīdī. Ķīniešu ābece? Tikai ne tiem, kuri nav pirmziemnieki astroloģijas pasaulē. Uz ievirzi acīmredzot sanākuši nopietni entuziasti, jo vairāki jau visu ko apguvuši par zvaigžņu tulkošanu, tāpēc var pat atbildēt uz Edgara jautājumiem un diskutēt par to vai citu planētu gaitas virzienu. Šoreiz uzzinām, kā aprēķināma laime svarīgākajās dzīves jomās – ko precēt, kā tikt pie naudas un ko mīlēt (laulātais un mīļākais jau nav gluži viens un tas pats!). Tomēr uz jautājumu, vai divi vienā laikā un vietā dzimuši cilvēki dzīvos pilnīgi vienādu mūžu, Edgars atbild noraidoši – protams, ka gēni, audzināšana, vide ietekmē. Tomēr ir likumsakarības. Un, ja laikus zini, ko tev zvaigznes vēlējušas un ko noskaudušas, vienkārši neker krenķi par sūro likteni! Vienmēr ir iespējas likteni mainīt, zinot savas stiprās un vājās puses.

Tina

Mīlumiņ, kumeliņ!

Bērni izbirst no autobusa, diebji uz sētu un sastājas garā rindā gar norobežoto izjādes laukumu, kur notiek Zirgu mācība.

Pastrīdēdamies, kurš būs rindā pirmais, kurš pēdējais, priecēdamies par „āboliņu” (dābolainu) zirgu un aicinādami „Nāc šurp, mīlumiņ, kumeliņ!”, viņi priecīga gaida, kad katram pienāks izjāde. Izvaicāti, cik daudz zina par zirgiem un jāšanu, viņi atkārto iegūtās mācības, piemēram, ka uz zirga jāsēž ar taisnu muguru, ka vajag turēties pie segliem, nedrīkst iet zirgam aizmugurē, našķi jādod pilnā plaukstā, nevis ar pirkstiem, citādi zirdziņš iekodīs. Alise ir mācījusies jāt pirms četriem gadiem, bet neveiksmīgi kritusi, un tagad viss jāsāk no nulles, tāpēc viņa priecājas par šo ievirzi, savukārt Maija spēlē datorspēles, kur darbojas zirgi, tāpēc šī ir iespēja zirgus iepazīt dzīvē. Adele, komentējot ievirzes norisi, smeij: „Viss kas te ir: stāvēšana rindā, sēdēšana zirgā un tad atkal stāvēšana rindā.” Lai nu kā – visi ievirzes dalībnieki ir priekpilni un gaida katru dienu, lai atkal dotos pie zirdziņiem. Visviesmīlīgākais zirgs ir Basņa, kas pacietīgi vizina savus mazos fanus, otra bērniem draudzīgā ir ķēvīte Ļaļa, bet viņa šobrīd vairāk laika pavada ar savu mazulīti Floridu.

Veterinārārstes Ineses Reines aizraušanās ir zirgi. Pirms desmit gadiem Inese bija nodomājusi, ka viņas bērniem datorspēļu vietā vajag būt pie dabas, ar zirgiem. Pati gan smeij, ka viens ir vecāku vēlmis, otrs – kā tas notiek īstenībā. Tomēr Inese pastāvīgi rūpējas par 10 zirgiem, kuru skaits mainās, jo pamatā šos zirgus audzē par sporta zirgiem un pārdod. Katra zirgkopja mērķis ir izaudzināt olimpisko čempionu, ko 3x3 un īpaši ievirzes dalībnieki arī jaukajai saimniecei novēl.

Eva

Sprīdīšu skolas raibā ikdiena

Vecāki var būt mierīgi: ar viņu pirmsskolniekiem viss kārtībā!

No rītiem ar viskustīgāko saietu dalībnieku daļu – pirmsskolas vecuma bērniem, kas gatavi palikt bez mammas un tēta, – darbojas leva Kalniņa un Ingūna Semule, bet pēcpusdienās – Laura Karole un Jānis Vugulis.

Jānis un Laura stāsta, ka pirmajā dienā bijis traki – katras bērns gribējis uzmanību tikai sev, bet jau nākamajā dienā var manīt, ka ieviesusies kārtība un laba organizācija: puīši ar Jāni ies ārā spēlēt futbolu, bet meitenes zīmēs un nekur neies. Izņemot Annu

– viņa ies ar puīšiem skriet. Pirms tam gan ar rīta cēlienā apgleznotām sejām visi kopā noklausās pasaku par to, kā lapsa mācīja vilkam zvejot. Noskaidrojas, ka Dārta jau zina šo pasaku. Savukārt Matīss lielās, ka pie savas mājas sētas ir redzējis dzīvu lapsu. Trešdienas izrādās krīzes diena daudziem bērniem – cits smaidīgs atver skoliņas durvis, cits ar asarainām acīm, kas gan ātri vien nožūst, tiklīdz tētis pazudis aiz stūra... Mīļie vecāki, vienalga, cik skaļi raud jūsu bērns, varu apliecināt, ka Sprīdīšu skolā viņus nesit, nemoka un nežņaudz – tur ir lieliska gaisotne.

Tina

130 augu alfabēts

Vai jau esat pamanījuši auklu, uz kura žūst nevis veļa, bet augi? Tur, kur atklāšanas pasākumā stāvēja orķestris, Zāļu sievas padomu ievirzes dalībnieki ir savākuši un alfabēta secībā izkārtājuši saietu vietas apkārtnē atrastos augus.

Katram zālumam klāt pievienota lapiņa, uz kuras var atrast informāciju par izmantošanu veselības saglabāšanai un uzlabošanai. Pati zāļu sieva Līga Reitere nevar precīzi pateikt Viļānos atrasto augu skaitu, bet lēš, ka varētu būt ap 130. Izskatiet! Trešdienas rītā ievirzes dalībnieki dīkti uzmanīgi tver katru Līgas vārdu par pīrti iešanu un pēršanos. Pirmā pīrti iešana bērnam ir rituāls, kas vienmēr ir kāda pāreja no-uz. Tādos brīžos jauniejiem vecākiem svarīga ir zinošo cilvēku klātbūtne, lai varētu sniegt praktiskus padomus. Tāda kārtīga pirmā pēršanās uz lāvas bērnam ir piemērota pirms skolas – lai nav ņerga, lai iemācās izturēt.

Pirts nav tikai mazgāšanās, karsēšanās un plāpāšanas vieta. Tajā cilvēkam jāgūst bauda un nepārprotama tīrības sajūta. Laba pirts ir tā, pēc kuras gribas nevis gulēt, bet kārtot telpu ap sevi. Tikai tīrā vidē cilvēks var būt iekšēji tīrs. No zaru kaudzes Līga visu acu priekšā izveido skaistas pirtsslotas. Nav jau tā, ka jebkuru lapainu zaru varam sasiet buntītē, un slotā būs gatava. Nē! Zariem ir jābūt tieši tik kupliem, tieši tik lapotiem, cik vajadzīgs. Zariņš pie zariņa, lapiņa pie lapiņas – tā, lai nekas neskrāpē, nenodara pāri augumam. Arī slotas zaru sasiešanai nav tikai viens iespējamais variants. Līga parādīja pat sarežģītāko – Lejaskurzemes slotu siešanu, kur zarus īpaši savērpj gandrīz kā virvi. Visam šajā procesā ir nozīme, lai slotiņa neizjūktu un lai pīrtnieks nenogurtu. Piektdien ievirzes dalībniekiem paredzēta iešana pīrtī. Tam būs nepieciešamas pirtsslotas, kas jāsasien katram pašam. Veselas četras!

Lai liegls gars gan pīrtī, gan pēc tās!

Iveta

Vecmāmiņu stāsti

Vecmāmiņas un vectētiņi ir mūsu dzimtas sakņu sajūtas devēji. Lai apzinātu vēl dziļākas saknes, iztaujājam viņus par viņu pašu vecmāmiņām un vectētiņiem. Lūk, atmiņu stāstiņi par paaudzi, kas lielākoties piedzīvojusi divus pasaules karus, dažādas grūtības un likteņa pavērsienus.

Erna Šabanova (69)

Erna bija pirmā mazmeita savai vecmāmiņai Veronikai, kura dzīvoja Latgalē, Šķaunē, nākusi no senajiem

poļu šlahtiņiem, lauku muižniekiem. Veronika allaž bija dzīvojusi pēc dabas likumiem, Erna atminas, ka vecmāmiņa katru vakaru izgāja ārā noteikt prognozi nākamajai dienai, tad ienāca iekšā un pateica, kādi darbi rīt darāmi. Veronika bija tā, kas allaž prata gudri klausīties, nedodot stingras pamācības. Erna joprojām atceras smaržu un garšu rupjmaizei, ko vecmāmiņa cepa uz Ernas lasītajām kļavu lapām. Spodriība, kas allaž valdīja pie vecmāmiņas, sasauca ar doto padomu: „Kad kaut ko dari, nekad neatstāj aiz sevis nepadarītu darbu vai netīrību!” Vecmamma daudz dziedāja dziesmas gan ar poļu, gan baltkrievu vārdiem. Viņa prasmīgi gatavoja dažādas krēmus kosmētikai, vāca zāļu tējas un ar sudraba standziņām rāva sāpošus zobus apkārtnei ļaudim.

Valentīna Oborenko-Urtāne (76)

Valentīna atceras savu vecmāmiņu Katrīnu no Rēznas ezera krastiem, Ziedu

sādžas, kur uzauga kā bārenīte pie bargas pamātes, kalpojusi pie saimniekiem, un – gluži kā romānos – saimniekdēls iemilējās Katrīnā, bet Katrīnas simpātijas piederēja citam, savas kārtas puisim. Tomēr ģimenes spiediena rezultātā viņa apprecējās ar saimniekdēlu, kurš izrādījās gādīgs un uzmanīgs vīrs, laulībā viņi piedzīvoja 9 bērnus. Vecmāmiņa Katrīna allaž mācēja skaisti stāstīt. Valentīna atceras, ka ierāpās vecmāmiņas siltajā gultā un klausījās. No vecmāmiņas nāk izpratne, ka visas ir miesas dienas, bet svētdiena ir dvēseles diena. Vecmāmiņa nekad nelamājās, bet tik teica: „Budi, budi!” Valentīna gan līdz šim brīdim nav sapratusi, ko šie vārdi īsti nozīmē.

Anna Motivāne (85)

Annai ir 12 mazbērni, un viņai saskrien asaras acīs, atzīstoties, ka viņai nav atmiņu par savām vecmāmiņām,

jo abas vecmāmiņas vairs nebija šai saulē, kad kā vēlīnais bērniņš saviem vecākiem piedzima Anna. Vecmāmiņa Helēna kopā ar trim no saviem pieciem bērniem un vīru mira no tīfa infekcijas. Kad Annas tēvs, kurš bija iesaukts cara armijā, atgriezās dzimtajās mājās, tās bija tukšas, vien žurkas tur skraidīja. Taču par savu vecmāmiņu Anna uzskata Helēnas māsu, kuru mīļi dēvēja par Čoceiti un kuras savērtās dzijas ficīte ceļojusi Annai līdz uz ASV un izmantota vien īpašos gadījumos, piemēram, aužot prievīti.

Biruta Jansone (65)

Birutas vecmāmiņa Katrīna nākusi no Latgales, Viļakas puses. Tā kā ģimene bija reliģioza, tad Lilita

atminas svētdienās pie vecmāmiņas skaitītos pātarus un gavēņu ievērošanu. Vecmāmiņa iemācīja svētdienās nestrādāt, jo tad visai ģimenei jābūt kopā, jāaiziet uz baznīcu un pēcpusdienu jāpavada citam citu. Bet vecmāmiņa iemācīja Lilitai arī spēlēt dambreti un šuva mazmeitām skaistas kleitiņas.

Dagnija Neimane (73)

No savas vecmāmiņas Marijas, kas nākusi no Valmiermuižas

„Mūsaiņu” mājām, kā spilgtāko Dagnija atceras teicienu „Ja tev ir dusmas, savelc roku dūrē un ieliec kabatā!”. Marija, kas šuva drēbes un biezas segas gan mājas vajadzībām, gan arī pārdošanai, izaudzināja četrus bērnus, 1917.gadā aizdevās uz Ukrainu, pēc tam atgriezās Latvijā, bet pēc Otrā pasaules kara aizceļoja uz ASV, kur arī krietnos gados aizgāja mūžībā. Kā īsta vidzemniece Marija piemīlīgi allaž mazbērnus aicināja: „Padzer pienīnu!”

Lilita Miķelsone (68)

Lilitas omīte Minna no Ērgļu puses Ķeipenes vienmēr staigāja garos brunčos, viņai mājās bija gari, gari linu dvieļi ar izšuvumiem, kurus omīte deva līdzī mazbērniem katru rītu,

dodoties uz upīti mazgāties. Minna allaž atgādināja: „Nedari otram to, ko negribi, lai ar tevi notiek!” Viņa uzsvēra, ka lielā ģimenē ir liela satīcība un tā ir patiesa vērtība. Minna zināja, ko runā, jo nākusi no deviņu bērnu ģimenes, uzaudzina savus sešus. Viņa cepa maizi, mācīja cieņu pret maizi un allaž teikt paldies. Minna mācīja svinēt Jāņus, Lilita atceras gotiņu pušķošanu un ar to, kā tīri izmazgātās istabas tika kaisītas ar kalmēm.

Eva

Trana dzēliens

Redaktore man uzdod izmeklēt, kāpēc Jānis Liepiņš pēc organisma atfiršanas ir sācis gāzt apkārt puķupodus. Notveru viņu vienā no skolas neskaitāmajiem koridoriem. Man viņš izskatās tikpat neatfirts kā iepriekš. «Jāni Liepiņ! Man ir ienākušas ziņas, ka tu staigā apkārt, bojādams Viļānu dzīvo dabu – gāz apkārt puķu podus.» Iedomājieties! Viņš sāk dziedāt: «Mans tēvs bija podnieks, es – podnieka dēls,» – un vairāk neko no viņa nevar dabūt ārā.

*

Esmu saņēmis uzaicinājumu no Zāļu sievas iet pie viņas pirti. Es tikšu personīgi pērts un šrubīts. Kāpēc tieši es? Es esmu vecākais nometnes dalībnieks (kā par brīnumu, Manfreds nav atbraucis, citādi es atkal būtu otrā vietā), un vai viņa domā, ka ar vecu cilvēku var darīties, kā grib?

*

Koncertā Lakstīgalu salā nokļuvu, pateicoties nometnes priekšniecībai un viņu mašīnai. No visām lakstīgalām un lakstugaiļiem man vislabāk patika Vivita un Inga. Sieviešu ansambļiem ar un bez bērniem dziesmas būtu labāk skanējušas, ja būtu bijušas pāris toņu augstāk.

*

Un tagad par braukšanu uz pirmajām Brīvo latviešu dziesmu dienām Gotlandē 70. gadu beigās. Par to rakstu pēc Lolitas Lūses vēlēšanās. Visi Austrālijas latvieši ir kājās – brauks uz Gotlandi. Lidmašīna lidos pāri Latvijai! Tādēļ vien vērts braukt. Esmu aicināts rakstīt un uzvest humoristisku rēviju «Tu esi Gotlandē, mans draugs!». Izbraucam no Austrālijas uz Bangkoku, kur sakāpjam vienā lidmašīnā, un – aidā! Pilots apsola, ka, tiklīdz būsīm tuvumā Latvijai, viņš saviem latviešu draugiem to paziņos. Pasaka arī, ap cikiem tas varētu būt. Pienāk minētā pulksteņa stunda, bet no mūsu pilota drauga – klusums. Tad viens pie loga sēdošais iesauca: «Mēs esam pie Kolkas raga!» Tik tiešām! Tie, kas sēž pie labās puses logiem, nekā nevar redzēt, un vidū sēdošie skrien pie kreisās puses logiem. Paldies Dievam, ka mēs, tik pēkšņi mainot smaguma centru, lidmašīnu nenogāzam. Un mūsu draugs pilots? Viņš bija aizgājis gulēt, atstājot vadību otrajam pilotam.

Uldis Siliņš

Cauri gadiem

Kaļam laimi Kandavā

2012. gadā tikāties Kandavā.

Nometnes vadītāji Daiga un Aldis Bitinieki mums jau pazīstami, meitas Laura, Monta un Anete, kā daudzu 3x3 ģimeņu bērni, uzauguši nometnes vasarās un vienmēr gatavi piedalīties organizācijas darbā. Mūsu 3x3 kustības māmuļa Līga Ruperte cer, ka kādreiz meitas pašas būs gatavas uzņemties kāda saietu rīkošanu, kā to jau pirmoreiz darījuši citi nometnes „bērni” – Ingus un Egija Krūmiņi Cesvainē iepriekšējā gadā.

Kalnainā Kandava mūs uzņēma ļoti atsaucīgi, paši kandavnieki lielā skaitā (vismaz 45) vadīja dažādas ievirzes un piedalījās darba grupā kalt nometnei laimes pakavu. Bet mēs centāmies kalt katrs savu – kā nu kuram izdevās. Man

pirmā dienā kalšana ne prātā, jo pazuda balss. Kas to lai zina, no kā – ne saldejumu ēdu, ne dziesmas viju, ne ar kādu rājos – bet tas lika man vairāk ieklausīties citos un apkārtņē.

Kandavas nometne saietā vēsturē paliks arī ar lielāko dalībnieku skaitu 3x3 Latvijā un pasaulē – 460 dalībnieku. Bet jutāmies ļoti labi!

Kandava ir ozoliem bagāta, novada ģerbonī ir ozolzīles, tāpēc Novadu stāstu vakarā tikām cienāti ar zīļu kafiju. Man garšoja! Un stāsti „garšoja” – kur vēl dzirdēts, ka vispirms uz sauszemes uzbūvē tiltu, zem kura pēc tam izrok Abavai jaunu gultni! Bet vecās vietā mīt zivs, kas piepilda trīs vēlēšanās. Ir vērts tai pačuktēt, kad esat Kandavā.

Jauka bija nedēļa – gan bijām TV Lauku sētā, gan Ugunsgrēka smalkajā savrupmājā, gan baudījām vietējo priekšnesumus oriģinālā estrādē, kur skatītāji gandrīz debesis, gan tikāties ar interesantiem un cienījamiem cilvēkiem – šoreiz pie mums viesojās dzejniece Māra Zālīte ar savu laimes skatījumu. Un pilnai laimei visiem – sadziedāšanās ar vakara viešņu Austru Pumpuri kopā ar Austrasbērniem.

Lapsenes dzēliens

Pārdomas par vakarēšanu

Lobs vokors atkal! Vakaram vakar nekādas vainas! Pilnmēness, mans mūža draugs, smaidīgs vēroja Lakstīgalas kalna pasākumu, kas bija sapulcinājis dejotājus, dziedātājus, muzikantus un mūs – 3x3niekus, lielus un mazus, lai atvilktu elpu pēc darbīgās dienas.

Nometnes laiks jau sarucis uz pusi, katrs aizņemts vismaz divās nometnes ievirzēs, kurās tiek šūts, cepts, zīmēts, runāts, domāts, veidots, spēlēts, uzklauss un visādi citādi lietderīgi pavadīts laiks. Tikai Siliņuldis gaitenī pavadīja laiku pie ieviržu sarakstiem un nekur laikam nekustējās. Tad gan atjēdzas, ka apsolijs piedalīties/padalīties vakara pasākumā (vakarēšanā) un, dabūjis nost savas uzmesās acis uz sienas uzliktajiem ieviržu sarakstiem, pagodināja ar savu klātbūtni. Pēc aktiera cienīgas ieturētās pauzes Uldis Siliņš stundas garumā mūs iepazīstināja ar laiku, kad Austrālijā vēl viss nebija „ar kājām gaisā”. Jāsaka

gan, ka daži klausītāji vakarēšanas laikā atmet vakar, bet burtiski pieturējās tikai pie ēšanas – grabēja trauki, klabēja durvis, čaukstēja mutes un papīri un notika lielā staigāšana, ne sēdēšana un klausīšanās. Provokators mēness tik smaidīja. Jāapbrīno ļoti cienījamā un augsti godājamā režisora, rakstnieka un dramaturga Ulda Siliņa aktiermeistarība, kas ne aci nepamirkšķināja un likās to visu nemanām, kaut gan te būtu vietā austrāliešu aizrādījums: „That’s not cricket!” Bet ko tu Siliņam padarīsi – ar pliku roku un pilnu muti viņu nepaņemi! Alus dzeršana nebija šķērslis ne viņam, ne mums, un visa sagatavotās atmiņu lapas tika izrunātas.

Nometne ir tā latviskā vieta, kur mēs cenšamies parādīt/izrādīt savas labākās īpašības, tad nu pie malas pamācības un turēsim cieņā sevi un citus. Pa ceļam uz naktsmītni prāts un emocijas pierima, liepas nomierināja ar balti izgaismotiem liepziediem, jasmīni sūtīja reibinošus smaržu glāstus un baznīcas torņi cēli sagaidīja pie naktsmājām. Rīt jauna diena! Baudām to!

Myužeigi myužam – jysu Kleopatra